

1988-XII-30

Donostian, Gipuzkoako Diputazio jauregian egin du Euskaltzaindiak, 1988ko abenduaren 30ean, euskaltzain osoen aurtengo azken batzarrea. Goizeko hamar t'erdietan bildu dira: L. Villasante euskaltzainburua, J. Haritschelhar buruordea, J. M. Satrustegi idazkaria, P. Altuna, J. A. Arana, P. Charriton, J. L. Davant, X. Diharce, J. Hiriart-Urruty, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, E. Larre, J. M. Lekuona, F. Ondarra, Tx. Peillen, P. Salaburu, J. San Martin, I. Sarasola, eta P. Zabaleta, euskaltzainak. J. L. Lizundia idazkariordea eta, berari dagokionerako R. Badiola, argitalpenen eragilea, biak urgazleak.

J. M. Barandiaran eta A. Zavalak ezin etorria adierazi dute.

Azaroko batzar-agiria onartu da.

1989. urteko batzar egutegia

Idazkariordeak aurkeztu du datorren urterako egutegia. Laburtuz, euskaltzain berrien hiru sarrera-hitzaldi daude: I. Sarasola, Tx. Peillen eta J. A. Arana jaunena. Mendeurrenei dagokienez, Ubillosena Billabonan eta J. Agerre zenarena Iruñean. Hil berria den M. J. Urmeneta urgazlea omenduko du, denbora berean, Euskaltzaindiak. Datorren urtean ehun urte betetzekoa denez, bestalde, J. M. Barandiaran euskaltzaina, urtean zehar batzarre bat egingo da Ataun bere jaioterrian.

Hiru Jardunaldiren egunak mugatu dira: VI. Barne Jardunaldiak Araban, Herri Literatura I Jardunaldiak Billabonan, eta LEF batzordearen hitz-elkarketa burutzeko Jardunaldiak Iruñean. Aipamen hutsean gelditu da ebakerari buruz Durangon hasitako lanaren jarraipena.

Gurutz harrien hiztegiñoa

Aspalditik eskuartean dugun gurutz harrien hiztegiñoaren zuzenketak aipatu dira gero. R. Badiolak aurkeztu du, F. Ondarra eta J. M. Lekuonarekin, hiruek egindako zerrenda. Azken diferentziak direla eta, bateratze ahalegina egin dezaten eskatu zaie arduradunei, gero onespena emateko.

Izendapenak

Eusko Jaurlearitzako Hizkuntz Politikarako Ordezkaritzatik gutun bat jaso da, Araba eta Gipuzkoako toponimia bilketarako izenpetzekoa duen hitzarmena dela-eta, lanari jarraipen zuzena egingo dion batzorde bat izendatzeko eskariarekin. A. Irigoyen izendatu da arduradun, J. A. Gonzalez Salazar, E. Knörr, J. L. Lizundia eta J. San Martin izango direlarik batzordekide.

Madrilgo Kultura Ministeritzatik Literatura sariketen epai mahaietarako ordezkariak eskatzen dituzte. Hiru direlarik sarien arloak, J. M. Lekuonak egingo du olerki mahaikoa, I. Sarasolak narratibari dagokionarena, eta P. Altuna arduratuko da saiakerazkoez.

Euskaltzaindiak bere aldetik, J. M. Barandiaran proposatzen du “Príncipe de Asturias” sarirako hautagai. Antropologia izango litzateke bere merezimenduen alderik ezagunena, eta Euskal Herriko beste erakunderen batek ere bultzatzea nahi balu aurkezpen hau, asmoak bateratuz elkarrekin lan egitea erabaki da.

Eskuartekoak

Manuel Lekuona Ikerketa Saria Pello Esnal Ormaetxeak irabazi du, “Uztapideren oinerrimen almazena berrosatzen” izeneko lanarekin. Aurtengoan bi lan aurkeztu dira sariketara.

Euskaltzaindiaren izenean Madrilgo “Haur Literatur Sariketan” epaimahaiko izan den Frantziska Arregik eginkizunaren berri eman du. Guztira 36 liburu aurkeztu zirela, esan du; 17 literatur sormenaren ikuspegitik aztertzeak, eta beste 19 itzulpenari zegozkionak. Euskarazko lan bakarra, ministeritzaren aginduz gure kulturaren arrastorik gabe itzulirik omen zegoen. Azkenik, sarituen izenak eman ditu.

Manuel Alvar Espainiako Akademian partaide izendatua izan da eta zorionak eman zaizkio.

Azkue saria Miren Azkaratek irabazi duela jakin da azken unean, eta batzar-tuen izenean goresmenak bidaltzea erabaki da.

Kargu berritzea

Zuzendaritzako kargudunen hautaketarako bilkura hamabi t'erdietan hasi da Gipuzkoako Foru Diputazioan bertan. Agiri honen hasieran aipaturiko 20 euskaltzainez bestalde, E. Knörrek jaso du J. M. Barandiaranen ahala. 21 botorekin egingo da, beraz, bozketa.

Arategiaren 28. 29. 30. 31 eta 32. artikulua irakurri ditu L. Villasante euskaltzainburuak. Hemezortzi urtez ukan duen kargua uzten duela gogorarazi du gero.

Arrazoiak emanez proposamenak egitea eskatu du P. Charrittonek, baina ez da onartu. Jagon Sailarik ez dagoela funtsean, eta behar-beharrezkoa ikusten duela horren sustapena, aditzera eman du gero. Barne Jardunaldietako arazoa dela, erantzun zaio, eta mugatu behar dela atal horren eginkizuna.

Euskaltzainburuaren kargua bozkatu da lehenik, 18 boto atera dituelarik lehen aldian J. Haritschelharek, A. Irigoyenek 2 eta zuri bat.

A. Irigoyen eta J. San Martin aurkeztu dira buruordetzarako. J. San Martinek 14 boto izan ditu, A. Irigoyenek 6, eta J. M. Lekuonak bat.

Idazkaritzarako hautagai bakarra P. Salaburu izan da aurkeztua. J. M. Satrustegik bere aldetik esan du, ez duela inoiz kargurako bere aurkezpenik egin eta orain ere ez dela aurkezten. Horrela, lehen itzulian 10 txartel izan ditu P. Salaburuk, J. M. Satrustegik 8, J. A. Aranak 1, A. Irigoyenek 1, eta J. M. Lekuonak 1.

Gehiengo nagusirik ezean, bigarren bozketa egin da, 11 boto izan dituelarik J. M. Satrustegik, eta 10 P. Salaburuk.

Diruzaintzarako lehen txandan, 8 boto izan ditu A. Irigoyenek, J. A. Aranak 7, eta P. Altunak 6. Bigarrenean, J. A. Aranak 10 txartel lortu ditu, Irigoyenek 8, eta P. Altunak 3.

Zuzendaritza, beraz, honela finkaturik gelditu da: Euskaltzainburu J. Haritschelhar, buruorde J. San Martin, idazkari J. M. Satrustegi eta diruzain J. A. Arana.

Eta besterik gabe amaitu da urte zaharreko batzarrea.

Fr. Luis Villasante,
Euskaltzainburua

J. M. Satrustegi,
Idazkaria

2. Batzarrea

Donostian, Gipuzkoako Foru Diputazioan, 1988.eko abenduaren 30ean, egin du Euskaltzaindiak hileroko arratsaldeko batzarre arrunta. Arratsaldeko 4etan bildu dira, goizeko batzar agirian agertzen diren euskaltzainez gain, urgazle hauek: J. M.ª Aranalde, X. Aranburu, J. A. Arkotxa, P. Arregi, R. Badiola, J. Etxaide, J. G. Etxebarria, J. M.ª Etxebarria, R. Kanblong, J. M.ª Larrarte, M.ª P. Lasarte, J. L. Lizundia, J. A. Mujika, A. Zatarain eta J. J. Zearreta.

a) *Goizeko bilkuren berri*. J. M.ª Satrustegi idazkariak egiten du goizeko euskaltzainen bilkura bietan, hots, hileroko arruntean eta berezian, tratatutako gaien azalpena.

b) Patxi Altuna euskaltzain jaunaren txostena: "Euskal filologiazkoak, nahas-mahas".

Txostenduna irakurtzen hasi baino lehen, Euskaltzainburuak sarrera gisa hitz batzu esaten ditu, zera adieraziz, P. Altunarekin, alfabeto ordenaz, hasten dela euskaltzainek banan-banan arratsaldeko hileroko batzar arruntetan txosten akademikoak aurkezteko egitasmoa.

Jarraian, P. Altunak bere txostena irakurtzen du, punturik azpimarragarrienak hauek lirateklarik: idazle zaharretan, Etxepare, Ziburuko Etxeberri eta Haranederrengan, agertzen den zenbait esapide bitxi aztertu du eta hamalaukoek, Oihenartegandik hasita, euskaraz erakusten duten egitura eta silaba kopuru desberdina agerian ipini.

Ondoren, txostenaren inguruan elkarrizketa-eztabaida sortzen da, batzarkide ugariak parte hartzen dutelarik.

d) *1989rako batzar egutegia*. J. L. Lizundia idazkariordeak, Zuzendaritzan eta goizeko lehen bilkuran, aurretiaz aurkeztu eta onartutako datorren urterako egutegia irakurtzen du eta baita, beronen osagarri bezala, burututako txostena ere.

Egutegi honen laburpena honela finkatu da: urtarrilaren 27an, hileroko bilkura eta Ibon Sarasolaren sarrerako batzar irekia, Donostian; otsailaren 23, 24 eta 25ean, hileroko bilkura, *Onomasticon Vasconiae* 3 eta 4 liburuen aurkezpena eta VI. Barne Jardunaldiak, Araban. (Barria eta Gasteiz); martxoaren 31n, euskaltzainen hileroko bilkura eta agian, Jardunaldiren bat. Apirilaren 1ean, Txomin Peillen sarrerako batzar irekia, Baionan. Apirilaren 28an, hileroko bilkura eta batzarra, Jose Migel Barandiarani mendeurren urtean eskainia, Ataunen. Maiatzaren 26, 27 eta 28an, hileroko bilkura. Juan Antonio Ubilosen II. mendeurren omenezko batzar irekia eta I. Herri Literatura Jardunaldiak, Billabonan. Ekainaren 30ean, hileroko bilkura eta batzarra, Donostian. Uztailaren 28 eta 29an, hileroko bilkura, Jose Antonio Aranaren sarrerako batzar irekia eta agian, Jardunaldiren bat, Gernikan. Irailaren 29an, hileroko bilkura eta batzarra, Donostian. Urriaren 27an, hileroko bilkura eta batzarra, Bilbon. Azaroaren 24ean, hileroko bilkura eta batzarra, Donostian. Abenduaren 28 eta 29an, hileroko bilkura. Jose Agerre eta Migel Javier Urmenetaren omenezko batzar irekia eta Lexikologi Jardunaldiak, Iruñean.

e) Azkenik, eta batzarrearen amaiera bezala, *Manuel Lekuona* Euskaltzaindiak jarritako Herri Literatura ikerketa saria Pello Esnal Ormaetxeari ematen dio L. Villasante euskaltzainburuak.